

IT bland individer

2008

IT0102

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	4
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	4
1.1.5	Referenstider.....	4
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1	Urval.....	5
2.2.2	Ramtäckning.....	5
2.2.3	Mätning.....	6

2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Uppl ynningstjänster	8

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Informationsteknik

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Användning och tillgång av IT i företag och bland individer

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100, STOCKHOLM
Kontaktperson: Peter Skatt
Telefon: 08-506 948 71
Telefax: 08-506 948 12

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100, STOCKHOLM
Kontaktperson: Peter Skatt
Telefon: 08-506 948 71
Telefax: 08-506 948 12
E-post: fornamn.efternamn @scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Saknas

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras delvis av EU. Undersökningen är gemensam för ett stort antal av EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikbyrå Eurostat utformat frågor och definitioner. Statistiken regleras av Commission Regulation (EC) No 808/2004 och No 847/2007.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa tillgång till och användning av Informationsteknik (IT) bland privatpersoner i Sverige. Undersökningar på samma tema har genomförts åren 2000- 2007.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är Eurostat, Näringsdepartementet, Statens institut för kommunikationsanalys, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Post- och telestyrelsen, Verva och NUTEK.

A.12 Uppläggning och genomförande

Data för undersökningen har samlats in med hjälp av tilläggsfrågor till de telefonintervjuer som genomfördes i samband med *Arbetskraftsundersökningar-*

na (AKU) under april-maj 2008. Undersökningen genomförs som en urvalsundersökning.

A.13 Internationell rapportering

Mikrodata och tabeller levereras till Eurostat

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

En årlig undersökning som finansieras av Eurostat (Grants) och ett särskilt anslag från Näringsdepartementet.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser huvudsakligen tillgång till och användning av IT. Utöver detta fokuserar vissa frågor på avancerad IT-användning.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekt är individer i åldern 16–74 år som är folkbokförda i Sverige, exklusive personer intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt de som vistas utomlands.

1.1.2 Variabler

Undersökningen tar fram två typer av variabler: tillgång till och användning av personatorer och Internet.

1.1.3 Statistiska mått

Antals- och andelsuppgifter.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För indelning av resultatet har kön, åldersgrupper, utbildningsnivå, familjetyp samt hushållsinkomst använts.

1.1.5 Referenstider

Undersökningen innehåller flera referenstider. En av referenstiderna är undersökningstillfället, dvs. våren 2008. En annan är januari – mars 2008. En tredje är april 2007 till mars 2008.

1.2. Fullständighet

Individens användning av datorer och Internet är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i urvalsundersökningar som genomförs som telefonintervjuer.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Bakgrundsuppgifterna om individerna är hämtade från registret över totalbefolkningen (ålder och kön), registret över befolknings utbildning (utbildningsnivå) samt Arbetskraftsundersökningen (sysselsättning och familjetyp). Dessa uppgifter håller hög kvalitet. Undersökningsresultatets kvalitet är beroende av ramtäckning, urval och svarsbortfall.

2.2 Osäkerhetskällor

Utöver ovan nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske vid intervjun.

2.2.1 *Urval*

Urvalsramen för undersökningen är SCB:s register över totalbefolkningen. Vid urvalsdragningen sker en indelning i strata efter län, kön och ålder. Ett slumpmässigt urval som är proportionellt till storleken på strata dras ur varje stratum. Urvalet är en del av *Arbetskraftsundersökningarnas* (AKU) ordinarie urval. AKU genomförs en gång per månad med ett bruttourval om cirka 21 500 individer. Detta urval består av rotationsgrupper varav en del förnyas varje månad. I de rotationsgrupper som tillkommer görs förstagsintervjuer. I urvalet till IT bland individer 2008 ingår inte personer i den första och sista rotationsgruppen. I undersökningen exkluderas individer som är intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt vistas utomlands. En mer detaljerad beskrivning av urvalsförfarandet till AKU finns på SCB:s webbplats, www.scb.se. Urvalsfelet beror på att resultaten endast baseras på ett urval av individer. Urvalsfelet i denna undersökning bör vara litet då urvalet är relativt stort. Vid nedbrytning av svaren på exempelvis kön och ålder ökar dock urvalsfelet.

2.2.2 *Ramtäckning*

Problem med ramtäckning kan delas upp i övertäcknings- och undertäckningsfel. Övertäckningsfel innebär att urvalet innehåller individer som ej uppfyller de definierade urvalskriterierna. De individer som var övertäckning ingår inte i resultatredovisningen. Övertäckning kan t.ex. bestå av att personer som är äldre än 74 år kommit med i urvalet.

Undertäckningsfel är allvarigare och innebär att vi i urvalet missar att få med delar av populationen vi är intresserade av att undersöka. I IT bland individer 2008 är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då urvalsramen är Registret över totalbefolkningen, RTB, vilket håller en hög kvalitet. I åldersgruppen 65-74 år har i tidigare undersökningar nästan uteslutande personer som fortfarande

förvärvsarbetade ingått i undersökningen. Detta innebar dels att osäkerheten för denna grupp var betydligt större än för övriga åldersgrupper och dels en överskattning bl.a. av antalet dator- och Internetanvändare i gruppen. Från och med undersökningen avseende år 2007 har den tidigare skevheten i urvalet rättats till, osäkerheten har därmed minskat liksom den tidigare överskattningen.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas in via datorstödda telefonintervjuer i samband med AKU:s ordinarie datainsamling. Frågorna om datorvanor har ställts till intervjupersonen efter de ordinarie AKU-frågorna. Som stöd har intervjuarna haft skriftliga intervjuarinstruktioner.

I undersökningar kan mätfel ha uppkommit genom att intervjupersonen missförstått frågan. Ett skäl till detta är att språkbruket på IT-området är flytande och förändras över tiden. Utöver detta kan en systematisk över- eller underskattning ske för vissa frågor. Svårigheter av dessa slag skall inte överdrivas men förekommer i alla undersökningar.

Indikationer på vilka frågor som varit svåra att besvara har förts vidare från intervjuarna till ansvarig utredare. De frågor som framför allt uppmärksammats i detta sammanhang är frågorna om typ av Internetanslutning, hushållsinkomst och om man betalat för att använda vissa fritidsaktiviteter.

2.2.4 Svarsbortfall

Urvalet till undersökningen är 7 157 individer. Av dessa har 913 individer inte kunnat kontaktas, 2 256 vägrat att svara, 137 inte kunnat svara pga. t.ex. språkproblem, 14 intervjusvar kunde inte användas därför att de var alltför ofullständiga. Sammanlagt antal svar var 3 837. Utöver bortfallet ovan förekommer det att de svarande vägrat att svara på vissa frågor. Detta bortfall är i allmänhet försumbart.

För att skatta relevanta andelar har hjälpinformation använts, där hänsyn tagits till att ett tvåfas-urval har genomförts. Första fasen avser urvalet till AKU och andra fasen ett urval av svarande i AKU. Hjälpinformation har använts i syfte att försöka kompensera för den skevhet som förmodas uppstå till följd av bortfallsfelet men även för att försöka reducera den slumpmässiga osäkerheten som urvalsförfarandet medför. I första fasen har följande hjälpinformation använts: kön, ålder, arbetslös eller ej enligt AMS, födelseland, län och bransch. I andra fasen har kön, ålder, utbildningsnivå och sysselsättningsstatus använts.

I undersökningen har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ.

2.2.5 Bearbetning

Med denna typ av fel menas fel som uppstår i samband med datorbearbetning av undersökningens resultat. Telefonintervjuerna har gjorts med hjälp av datorstöd. Kontroller av uppgifternas rimlighet och konsistens finns inlagda i datorprogrammet och görs direkt vid intervjutillfället. Alla bearbetning för att få fram resultat från undersökningen har sedan gjorts i PC. Bearbetningsfelet i denna undersökning bedöms som litet.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden har gjorts.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått i form av standardfel har beräknats och redovisas i "Quality report" till Eurostat liksom i publikationen "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2008". Standardfelet varierar från 0,53% för andelen individer totalt som regelbundet använder Internet till 2,85% för andelen individer i åldern 65-74 år som regelbundet använder Internet.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen sedan år 2000 och avsikten är att den även i fortsättningen ska genomföras årligen.

3.2 Framställningstid

Telefonintervjuerna genomfördes i april-maj 2008. Resultatet publiceras cirka sju månader efter att huvuddelen av datainsamlingen avslutats.

3.3 Punktlighet

Vissa resultat presenteras den 17 oktober 2008. Undersökningsrapporten "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2008" presenteras i december 2008.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har olika fokus olika år och därmed delvis olika frågor. Jämförbarheten över tiden begränsas därför till vissa grundläggande frågor som varit oförändrade mellan åren. Vidare gör den snabba utvecklingen på IT-området att jämförelser försvåras.

I åldersgruppen 65-74 år har i tidigare undersökningar (före 2007) nästan uteslutande personer som fortfarande förvärvsarbetade ingått i undersökningen. Detta innebar dels att osäkerheten för denna grupp var betydligt större än för övriga åldersgrupper och dels en överskattning bl.a. av antalet dator- och Internetanvändare i gruppen. Från och med undersökningen avseende år 2007 har den tidigare skevheten i urvalet rättats till, osäkerheten har därmed minskat liksom den tidigare överskattningen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är i princip jämförbar med de övriga studier som genomförts av andra EU-länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i täckning, metodik m.m.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Uppgifter om IT-användning bland individer redovisas även i SCBs undersökning av levnadsförhållanden (ULF) och av andra myndigheter och organisationer. Samanvändarmöjligheterna begränsas dock oftast av skillnader i definitioner, undersökningsmetodik och tidsperiod.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland individer 2008 redovisas i SCB:s databaser, på SCB:s webbplats samt av Eurostat. Databasen och webbplatsen nås via www.scb.se

5.2 Presentation

Några grundläggande uppgifter presenteras i SCB:s statistiska databaser den 17 oktober. En rapport och en kort sammanfattning av resultaten samt tabeller och diagram presenteras på SCB:s webbplats den 15 december 2008. Resultat läggs också ut på Eurostats webbplats <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> i december 2008.

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation finns i rapporten "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2008" samt i de rapporter som lämnas till Eurostat (Quality report och Metadata).

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras på uppdrag.

5.5 Upplysningstjänster

Peter Skatt, tfn 08-506 948 71 och Shubila Balaile, tfn 08-506 944 67, Enheten för Investeringar, FoU och IT, SCB, Box 24300 104 51 Stockholm.